

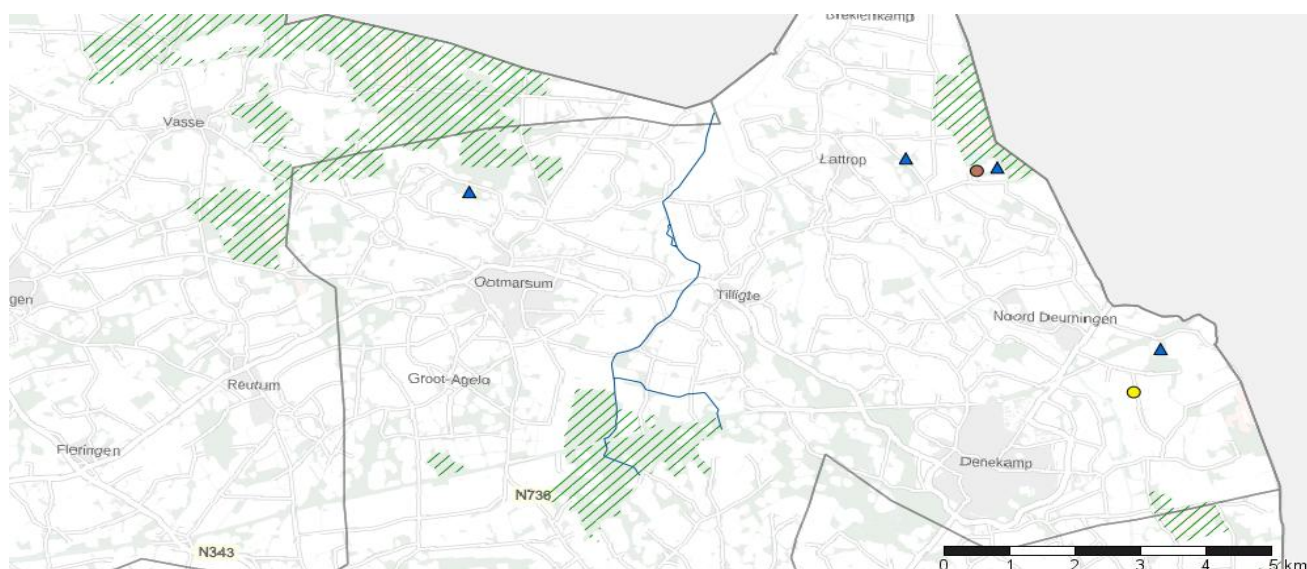
Factsheet: Tilligterbeek

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2020 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2016-2021 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2021 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Beschrijving

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Deelstroomgebied: Rijn Oost	Doeltype: R20
Waterbeheerder: Waterschap Vechtstromen	Status: Sterk Veranderd
Provincies: Provincie Overijssel	Wateronttrekking t.b.v. menselijke consumptie: Nee
Gemeente(n): Dinkelland, Tubbergen	Waterlichaamcode: NL44_TILLIGTERBEE
Lengte (R-typen) of oppervlakte (M,K,O-typen): 10.67 km	



 KRW Oppervlaktewaterlichaam	Winningen voor menselijke consumptie:
 Natura2000 gebied	 Publieke grondwaterwinning
 Schelpdierwater	 Industriële grondwaterwinning
 Zwemwaterlocatie	 Overige grondwaterwinning
	 Inname oppervlaktewater



Karakterschets:

Een langzaam stromende, gekanaliseerde beek op zandgrond, behorend tot het stroomgebied van de Dinkel. De benedenloop wordt gevoed met het effluent van Ootmarsum. Van nature mondde de Tilligterbeek via het moerasgebied Ageler- en Voltherbroek en Ottershagen uit in de Dinkel. Het waterlichaam wordt nu onder de Beneden Dinkel doorgeleid en watert via het Dinkelkanaal af in de Untere Dinkel in Niedersachsen. De benedenloop van de Voltherbeek en de Roelinksbeek behoort tot het waterlichaam. Bovenstrooms van de door effluent gevoede Wiemselbeek is de Tilligterbeek in droge zomers onvoldoende watervoerend. De beek is sterk verstuwd en kent zomer- en winterpeilbeheer. De Tilligterbeek loopt door het Natura2000 gebied Volther- en Agelerbroek. Grondgebruik: 76% landbouw, 20% bos/natuur en 4% stedelijk. Het afwateringsgebied is 6032 hectare groot en de waterlichaamlengte bedraagt 10,7 km. De Tilligterbeek behoort tot het vismigratie netwerk. De beek is niet bereikbaar en passeerbaar voor vis.

Streefbeeld :

De benedenloop is een permanent watervoerende beek met het karakter van een natuurlijke rivierdalbreed ingerichte moerasdeltabeek. In het stroomgebied wordt water vast gehouden in de bodem en in de haarvaten. De beek kan inunderen in watervoerend broekbos en natte graslanden en blijft hiermee in de winter in watervoerende verbinding. Vissen, waaronder kwabalen kunnen paaïen en foerageren in deze gebieden, waaronder het Agelerbroek. De beek is zomers, bovenstrooms de inlaat van effluent van Ootmarsum, ook voldoende watervoerend. De waardevolle kleine bovenlopen Austibee, Linderbeek, Voltherbeek, Roelinksbeek, Vlaschbeek, Kersbergbeek, Poelbeek en Springendalse beek zijn ingericht als houtwalbeken en bereikbaar ven passeerbaar voor flora en fauna. Er is sprake van vrije afstroming (> 75% beeklengte). Er is een natuurlijk peilverloop (geen peilbeheer). Er is ruimte voor natuurlijke beekprocessen (75% van de beeklengte). Er is ruimte voor spontane opslag van houtige begroeiing (> 40% beeklengte), rekening houdend met het landschap. De moerasbeek is bereikbaar en een vrije transportbaan voor planten en dieren. Afhankelijk van nader onderzoek en besluitvorming zal de Wiemselbeek onderdeel maken van het Waterlichaam.

De maatregelen zijn er op gericht het aandeel karakteristieke riviersoorten te laten toenemen door hermeandering, de habitatdiversiteit te vergroten en de passeerbaarheid te realiseren. Vanwege met bomen begroeide natuurlijker oevers zal fauna een betere woon- en schuilplaats vinden. Het gaat om KRW doelsoorten als kopvoorn, kwabaal, winde, zwarte els, kleine water eppe, bosbies, bosbeekjuffer en beekschaatsenrijder.

Zie ook :

Knol, B. et al .2009. Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel. Waterschap Regge en Dinkel, Almelo. 27 november 2009.

Knol, B. et al 2020. Kaderrichtlijn Water 2022-2027 waterschap Vechtstromen. Waterschap Vechtstromen. Achtergronddocument onderbouwing maatregelen, oktober 2020.

Beschermde gebieden:

Er zijn geen relevante beschermde gebieden voor dit waterlichaam.

Status: Sterk Veranderd

[KRW art 4.3]

Het waterlichaam Tilligterbeek heeft de status 'Sterk veranderd' gekregen. De reden hiervoor is, dat door menselijke ingrepen in de hydromorfologie, de hydromorfologie van het waterlichaam zodanig van karakter is veranderd dat een goede ecologische toestand niet meer te realiseren is zonder significante schade aan gebruiksfuncties.

De volgende ingrepen liggen ten grondslag aan het sterk veranderde karakter van het waterlichaam:

- Stuwen, dammen en reservoirs
- Drainage

In onderstaande tabel worden hydromorfologische herstelmaatregelen genoemd die nodig zijn een meer natuurlijke toestand te bereiken, maar die niet uitgevoerd kunnen worden vanwege significante negatieve effecten op gebruiksfuncties en/of milieu in bredere zin:

Maatregelen wel beschouwd, niet uitvoerbaar	gebruiksfuncties	Milieu in brede zin	Scheepvaart, havens, recreatie	Activiteiten waarvoor water wordt opgeslagen	Waterhuishouding en bescherming tegen overstromingen	Overige duurzame activiteiten
Anders, zie toelichting					X	

Motivering per gebruiksfunctie:

Gebruiksfunctie: Waterhuishouding, bescherming tegen overstromingen, afwatering

Motivering: Een belangrijke maatregel om de natuurlijkheid van beken en rivieren te optimaliseren is het instellen van een natuurlijk grond- en oppervlaktewaterpeil in combinatie met herstel van het natuurlijke lengte- en dwarsprofiel van de waterloop. Een natuurlijk peil kan bereikt worden door het verhogen van de drainagebasis, het dempen van waterlopen in het stroomgebied en het verwijderen van stuwen. In landbouwgebied kan dit echter leiden tot verslechtering van de berijdbaarheid van landbouwpercelen en een vermindering van de gewasopbrengst. Deze voor de landbouw negatieve gevolgen zijn niet te mitigeren door aanpassingen in de landbouwpraktijk, terwijl het verplaatsen van de landbouwfunctie naar andere gebieden alleen tegen onevenredig hoge kosten mogelijk is. Verder is herstel van natuurlijke processen, zowel in de omgeving (zandverstuivingen, broekbos ontwikkeling) als in de rivier zelf (actieve meandering) van belang. Volledig herstel van dergelijke processen gaat ten koste van de veiligheid van inwoners en bestaande ruimtelijke functies als wonen en werken. Om recht te doen aan de mix van met name landbouw- en natuurdoelen in het gebied waar dit waterlichaam is gesitueerd, wordt, in overleg met de grondgebruikers, nader verkend in welke mate bovengenoemde maatregelen uitgevoerd kunnen worden.

Zie : Knol, B. et al .2009. Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel. Waterschap Regge en Dinkel, Almelo. 27 november 2009.

Knol, B. et al 2020. Kaderrichtlijn Water 2022-2027 waterschap Vechtstromen. Waterschap Vechtstromen. Achtergronddocument onderbouwing maatregelen, oktober 2020.

Beschouwde alternatieven:

Alternatieven voor de ingrepen die hebben geleid tot het sterk veranderde karakter van het waterlichaam zijn beschouwd, maar deze zijn verworpen om de volgende reden(en):

- onevenredig hoge kosten

Motivering:

Zie : Knol, B. et al .2009. Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel. Waterschap Regge en Dinkel, Almelo. 27 november 2009.

Knol, B. et al 2020. Kaderrichtlijn Water 2022-2027 waterschap Vechtstromen. Waterschap Vechtstromen. Achtergronddocument onderbouwing maatregelen, oktober 2020.

2. Doelen en toestand

[KRW art. 4.1 en bijlage V]

De onderstaande tabellen geven de eerst de totaaloordelen weer en vervolgens de toestand van de onderliggende onderdelen van ecologie en chemie. De ecologische toestand wordt beoordeeld aan de hand van de onderdelen Biologie, Algemeen fysische chemie en Specifieke verontreinigende stoffen. Hiermee wordt invulling geven aan het onderdeel S(tatus) van de DPSIR-methodiek.

Toelichting

Voor alle onderstaande tabellen geldt dezelfde legenda:

		Biologie en Algemeen fysische chemie	Chemie en Specifieke verontreinigende stoffen
	Blauw	Zeer goed 1)	Voldoet
	Groen	Goed	-
	Geel	Matig	-
	Oranje	Ontoereikend	-
	Rood	Slecht	Voldoet niet

1) Wordt niet gebruikt indien status sterk veranderd of kunstmatig.

Indien een oordeel ontbreekt is de betreffende cel niet gekleurd.

De aanduiding **X** geeft aan dat het betreffende toestandsoordeel niet afkomstig is uit Aquo-kit.

De aanduiding **A** geeft aan dat sprake is van een achteruitgang van de toestand ten opzichte van de vorige planperiode.

Totaaloordeel		Toestand 2009	Toestand 2015	Toestand 2020
Chemie	Chemie totaal			
	Ubiquitaire stoffen			
	Niet-Ubiquitaire stoffen			
Ecologie	Ecologie totaal			
	Biologie totaal			
	Fysische chemie			
	Specifieke verontreinigende stoffen			

Biologie	GEP	Toestand			Doel- bereik 2027
		2009	2015	2020	
Macrofauna (EKR)	≥ 0,55	X			vrijwel zeker
Overige waterflora (EKR)	≥ 0,55	X			vrijwel zeker
Vis (EKR)	≥ 0,50	X			vrijwel zeker
Fytoplankton (EKR)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Algemeen fysische chemie

Fosfor totaal (zgm) (mg P/l)	≤ 0,11	X			onzeker
Stikstof totaal (zgm) (mg N/l)	≤ 2,30	X			redelijk zeker
DIN (winterperiode) (mg N/l)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
Zoutgehalte (zgm) (mg Cl/l)	≤ 150	X			vrijwel zeker
Temperatuur (max. waarde) (gr.C)	≤ 25,0	X			vrijwel zeker
Zuurgraad (zgm) (-)	5,5 - 8,5	X			vrijwel zeker
Zuurstofverzadiging(sgraad)(zgm) (%)	70 - 120	X			redelijk zeker
Doorzicht (zgm) (m)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

Specifieke verontreinigende stoffen die de norm overschrijden	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2020	
ammonium	X			onzeker
arseen				onzeker
dimethenamid-P				redelijk zeker
imidacloprid				vrijwel zeker
kobalt				onzeker
seleen				redelijk zeker
zilver				onzeker

Motivering ecologische toestand:

Het watertype R20 moerasbeek is eerst in 2018 beschreven. Er is nog geen goede ervaring met de werking van de maatlat Overige Waterflora en Macrofauna. De eerste toetsingen voor waterschap Vechtstromen geven een resultaat waarvoor geen relatie toont met de feitelijke toestand, pressures en met het effect van maatregelen. Dit betekent dat met het hier weergegeven resultaat geen motivering, analyse of conclusie mogelijk is over de feitelijke toestand, ontwikkeling en of effect van maatregelen.

De beoordeling voor vissen 2020 is niet goed te vergelijken met de beoordeling van 2015 omdat de maatlat tussentijds is aangepast.

Droge warme zomers in de afgelopen jaren veroorzaken kritische zuurstofgehalten vanwege verminderde waterafvoer, ophoping van organisch materiaal en woekering van waterplanten. Ook hoge ammoniumgehalten dragen bij aan een slechtere zuurstofhuishouding.

Sinds 2009 zijn voor dit waterlichaam meer specifieke verontreinigende stoffen gemeten, waarvoor tevens de analysemethoden zijn verbeterd en normen aangescherpt. Dit resulteert in meer overschrijdingen maar resulteert niet in een ander oordeel ten opzichte van 2009.

Ammonium komt regelmatig normoverschrijdend voor. Hoewel de toetswaarde voor 2020 hoger is dan voor 2015 is geen sprake van een trend die tot verslechtering leidt.

Overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen zijn waarschijnlijk niet uniek voor de Tilligterbeek. Het landelijk meetnet gewasbeschermingsmiddelen (zie bestrijdingsmiddelenatlas.nl) geeft een beter beeld van de toestand voor gewasbeschermingsmiddelen en de teeltspecifieke (en daaraan gerelateerde regionale) verschillen.

Chemische toestand

Ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2020	
benzo(b)fluorantheen				onzeker
benzo(ghi)peryleen				onzeker

Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)	Toestand			Doelbereik 2027
	2009	2015	2020	

Niet-ubiquitaire stoffen

- Geen Niet-ubiquitaire stoffen (normoverschrijding)

Motivering chemische toestand:

De concentraties voor benzo(b)fluorantheen en beno(ghi)peryleen leiden tot een overschrijding voor ubiquitaire stoffen maar zijn niet verslechterd.

3. Functie, belastingen en effecten

[KRW art. 5 en bijlage II.2]

Dit onderdeel geeft invulling aan de onderdelen D(river), P(ressure) en (I)mpact van de DPSIR-methodiek. Het geeft de significante belastingen (pressures) en achterliggende functie (drivers) weer en geeft aan welke parameters worden beïnvloed (impact).

Onder significant wordt verstaan dat de belasting leidt tot het niet bereiken van de goede toestand, dan wel dat (terugkerende) maatregelen nodig zijn om die goede toestand te bereiken. Hydromorfologische belastingen die zijn verwerkt in het GEP en waarvoor geen aanvullende maatregelen meer nodig zijn, behoren niet tot significante belastingen.

Menselijke activiteiten en effecten

Functie (Driver)	Belasting (Pressure)	Effect / Beïnvloed kwaliteitselement (Impact)
Stedelijke ontwikkeling	Rioolwaterzuiveringsinstallaties	Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Energie (geen hydropower)	Atmosferische depositie	Ubiquitaire prioritaire stoffen
Landbouw	Landbouwactiviteiten	Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen
Transport	Atmosferische depositie	Ubiquitaire prioritaire stoffen
Hoogwaterbescherming	Fysieke wijziging watersysteem voor hoogwaterbescherming	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Hoogwaterbescherming	Hydrologische verandering watersysteem voor hoogwaterbescherming	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Klimaatverandering	Verdwijnen watersysteem voor hoogwaterbescherming en door klimaatverandering	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Dammen, dijken, kribben en stuwen voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Fysieke wijziging watersysteem voor landbouwactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Landbouw	Hydrologische verandering watersysteem voor landbouw & transportactiviteiten	Macrofauna, Overige waterflora, Vis
Anders	Onbekende belastingen	Specifieke verontreinigende stoffen

Toelichting:

Voor een toelichting op de belastingen wordt verwezen naar Knol, B. et al .2009. Ecologische doelen en verantwoording status waterlichamen waterschap Regge en Dinkel. Waterschap Regge en Dinkel, Almelo. 27 november 2009 en hoofdstuk 2 van: Knol, B. et al 2020. Kaderrichtlijn Water 2022-2027 waterschap Vechtstromen. Waterschap Vechtstromen. Achtergronddocument onderbouwing maatregelen, oktober 2020.

Binnenlandse emissiebronnen diverse metalen zijn onvolledig in beeld, met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Zie de betreffende stoffiches voor een nadere toelichting.

Belasting door gewasbeschermingsmiddelen is teeltafhankelijk en niet goed per waterlichaam aan te geven. In de jaarlijkse evaluatierapporten van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen (zie bestrijdingsmiddelenatlas.nl) wordt aangegeven welke teelten tot de grootste belasting leiden.

Hydromorfologische belasting:

Maai onderhoud, schonen, boomkap en snoeien tbv functies als landbouw, hoogwaterbescherming en stedelijke ontwikkeling. Maaien en schonen wordt uitgevoerd ter voorkoming van wateroverlast en onkruidverspreiding. Maaien en schonen van takken en hout verstoort het leefmilieu. Snoeien en rooien van beek begeleidende houtige begroeiing tast het leefklimaat en het habitat van beekorganismen aan.

Onnatuurlijk peilbeheer verstoort de natuurlijke watervoering. Het veroorzaakt een onnatuurlijk dynamisch waterpeil en stilstaand water.

Barrières voor vismigratie. Verhinderende vrije vismigratie belemmert behalen gewenste doelen voor kwaliteitselement vis.

Kanalise en normalise tbv functies landbouw, stedelijke ontwikkeling en hoogwaterbescherming. Aantasting van het lengte- en dwarsprofiel verhindert het behalen van de doelen. Het natuurlijk leefmilieu is verstoort en het draagt bovendien bij aan te snelle waterafvoer en verdroging in de zomer.

Versnelde afvoer. Aantasting van de hydrologie van het gehele stroomgebied veroorzaakt snelle waterafvoer. Piekafvoer veroorzaakt erosie en wegspoelen van macrofauna en visbroed. Versnelde waterafvoer draagt bij aan droogval van het waterlichaam en bovenlopen.

Verlies oeverzones, inundatiegebied en moerassige laagten. Moerassige laagten en broekbosgebied behoort van nature tot het rivierdal. Dit gebied, zoals Volther- en Agelerbroek en Ottershagen, is door ingrepen in de waterhuishouding afgesneden. Hierdoor is paai-, foerageer- en overwintergebied voor beekvissen niet bereikbaar. Ruimte voor vegetatie ontwikkeling en beek begeleidende boomgroei wordt beperkt.

4. Maatregelen

[KRW art. 11]

Samen met het volgende hoofdstuk (5. Uitzonderingen) geeft dit hoofdstuk invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. De tabellen geven aan welke maatregelen zijn uitgevoerd in de afgelopen planperiodes en de maatregelen die nog genomen gaan worden teneinde de goede toestand te bereiken. Het betreft hier de gebiedsgerichte maatregelen aanvullend op generiek beleid dat bestaat uit basismaatregelen (art 11.3) en aanvullende maatregelen (art 11.5). Basismaatregelen en aanvullende maatregelen zijn overal van toepassing. Ze worden beschreven in het maatregelenprogramma bij het SGBP.

Maatregelen uitgevoerd in de periode 2010 t/m 2015

Maatregel:	Omvang:
Inzet membraanbioreactor en zandfiltratie RWZI Ootmarsum, en renovatie conventionele RWZI Ootmarsum	1 stuks
Onderzoek reductie ammonium dmv verbeterde processturing (Fuzzy Logic) RZWI Ootmarsum	1 stuks

*) maatregel heeft betrekking op meerdere waterlichamen

Onderstaande tabel geeft aan welke maatregelen voor de periode 2016-2021 zijn opgenomen in SGBP2016-2021. Indien maatregelen niet (volledig) zijn uitgevoerd wordt dat gemotiveerd.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2016 voor de periode 2016 t/m 2021

Maatregel:	Onderzoek herstel als broekveenbeek Ageler- en Voltherbroek en moerasdeltabeek Dinkel	Omvang: 1 stuks
Voortgang: Planvoorbereiding: 1	stuks	Motivering:
Toelichting:	Onderzoek herstel natuurlijke situatie. Van nature doorstroomde de Tilligterbeek het Volther- en Agelerbroek om vervolgens als moerasdeltabeek in de Dinkel uit te monden. Moeras- en broekgebied biedt kansen als paaipplaats voor vissen, waaronder Kwabaal. Tilligterbeek veroorzaakt verdroging Natura2000 gebied. Te onderzoeken is effect waterkwaliteit op Natura2000 natuur d.m.v. praktijk pilot.Onderzoek mogelijkheid monding in Dinkel i.p.v. in Dinkelkanaal.	
Maatregel:	Water vasthouden	Omvang: 1 stuks
Voortgang: Planvoorbereiding: 1	stuks	Motivering:
Toelichting:	Mogelijkheden water vasthouden in stroomgebied.	

Naast de maatregelen uit het SGBP zijn in de periode 2016-2021 ook de maatregelen in de volgende tabel uitgevoerd.

Overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Er zijn geen overige maatregelen uitgevoerd in de periode 2016 t/m 2021

Maatregelen in SGBP voor de periode 2022 - 2027

In het onderdeel "Doelen en toestand" is bij Toestand2021 aangegeven welke kwaliteitselementen nog niet de goede toestand hebben bereikt. Onderstaand overzicht geeft aan welke maatregelen worden genomen om alsnog de goede toestand te bereiken, dan wel om achteruitgang te voorkomen.

Oorspronkelijke naam:	Faseren en differentiëren maa- en houtwalbeheer. Extensiveren beheer en onderhoud	Omvang: 10 km
SGBP categorie:	uitvoeren op waterkwaliteit gericht onderhouds-/maaibeheer (water en natte oever)	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	
Oorspronkelijke naam:	Herstel watersysteem, herkoppelen, natuurlijker peilbeheer	Omvang: 1 stuks
SGBP categorie:	omleiden/scheiden waterstromen	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	De basisafvoer van de Tilligterbeek direct aansluiten op de Benedendinkel. Zo mogelijk via een te realiseren moerasdelta. Piekafvoeren eventueel afleiden via het Dinkelkanaal.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	
Oorspronkelijke naam:	In bovenlopen realiseren van natuurlijk lengte- en dwarsprofiel met begroeiing van bomen en struiken	Omvang: 15 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water / hermeanderen, NVO groter dan 3 m en kleiner dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Realisatie natuurlijk lengte- en dwarsprofiel met tweezijdige oeverbegroeiing van bomen en struiken. Betreft bronnen en bovenlopen van kleine waardevolle wateren (zie Omgevingsvisie provincie Overijssel). Betreft Springendalse beek benedenloop, Poelbeek, Kersbergbeek, Voltherbeek, Austibeek, Linderbeek, Roelinksbeek en Dalhuisbeek.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	
Oorspronkelijke naam:	Inbrengen van dood hout, realiseren nevengeulen en inunderend moeras, broekbos en grasland	Omvang: 10 stuks
SGBP categorie:	aanleg speciale leefgebieden flora en fauna	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Realiseren van moeras, broekbos en inunderend grasland welke in niet droge jaren watervoerend blijft van december tot in mei met ca. 50 cm waterdiepte. Deze gebieden bieden mogelijkheden als paaiplaats, verblijfplaats en foerageerplaats voor visdoelsoorten als winde en kwabaal. Deze gebieden zodanig inrichten dat ze in de winterperiode in watervoerende verbinding blijven met de moerasbeek. Deze waterbergingsgebieden bieden ook habitat voor kleine waterdieren en waterflora.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	
Oorspronkelijke naam:	Optimalisatie RWZI Ootmarsum	Omvang: 1 stuks
SGBP categorie:	verminderen belasting RWZI nutriënten	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Door het optimaliseren van de rwzi @@ zal de belasting met nutriënten dalen. Dit komt ten goede aan het doelbereik.	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten	

Oorspronkelijke naam:	Realiseren vispasseerbaarheid bovenlopen	Omvang: 30 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Betreft Springendalse beek, Poelbeek, Vlaschbeek, Kersbergbeek, Voltherbeek, Austibeek, Linderbeek en Roelinksbeek	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	

Oorspronkelijke naam:	Realiseren vispasseerbaarheid waterlichaam	Omvang: 4 stuks
SGBP categorie:	vispasseerbaar maken kunstwerken	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:		
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Vis	

Oorspronkelijke naam:	Rivierdal breed herstel lengte- en dwarsprofiel met inundatiegebied en begroeiing van bomen	Omvang: 10 km
SGBP categorie:	verbreden (snel) stromend water/ hermeanderen , NVO groter dan 10 m	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Gebiedsproces met Ottershagen/Benedendinkelgebied. Inrichten en verondiepen als moerasdeltabeek met inundatiemogelijkheid en watervoerende verbinding met het Natura2000 gebied Ageler- en Voltherbroek. Inundatiezone functioneert als waterberging maar ook landbouwfunctie met beweiding en bevoeiing is mogelijk. Streven naar natuurinclusieve landbouw in het beekdal.	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	

Oorspronkelijke naam:	Water vasthouden in de haarvaten van het stroomgebied	Omvang: 4.000 ha
SGBP categorie:	vasthouden water in haarvaten van het systeem	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	Tevens water vast houden in natuurgebieden zoals het Ageler- en Voltherbroek	
Kwaliteitselement:	Macrofauna, Overige waterflora, Vis	

Oorspronkelijke naam:	Regionaal stimuleren passende maatregelen reductie nutriënten en ammonium via af- en uitspoeling	Omvang: **) stuks
SGBP categorie:	verminderen emissie nutriënten landbouw	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	**) in totaal 3 stuks voor meerdere waterlichamen. Maatregelen vanuit de agrarische sector, door het waterschap ondersteund en gefaciliteerd via Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW), Blauwe diensten (ANLb) en Mineral Valley Twente	
Kwaliteitselement:	Fysische chemie - nutriënten, Specifieke verontreinigende stoffen	

Oorspronkelijke naam:	Regionaal onderzoek achtergrondbelasting en antropogene invloeden As, Ag, Ba, Co, Cr, Se, U en Zn	Omvang: **) stuks
SGBP categorie:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Waterschap Vechtstromen	
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor het beheergebied waterbeheerder. Onderzoek in Rijn-Oost verband, tenzij er mogelijkheden zijn om aan te haken bij landelijk initiatief voor vergelijkbaar onderzoek. Onderzoek moet zich richten op het in beeld brengen van binnenlandse emissiebronnen voor diverse metalen. Dit is nu onvolledig in beeld, met name het ontbreken van inzicht in uit- en afspoeling van gronden. Zie de stoffiches voor een nadere toelichting.	

Toelichting:

Zie stoffiches ammonium, Ag, Co, Se en diverse PAK voor basismaatregelen en generiek beleid.

Maatregelen ter reductie van de belasting met gewasbeschermingsmiddelen worden jaarlijks geëvalueerd en zonodig aangepast op basis van:

- inzichten in belangrijke routes bij de toepassing van deze middelen;
- risicovolle teelten op basis van de jaarlijkse evaluatierapporten van het Landelijk Meetnet Gewasbeschermingsmiddelen (zie bestrijdingsmiddelenatlas.nl).

5. Toepassing uitzonderingen

[KRW art. 4.4 t/m 4.7]

Samen met het hoofdstuk Maatregelen geeft Toepassing uitzonderingen invulling aan het aspect R(esponse) van de DPSIR-systematiek. Als de toestand in 2021 niet aan de doelen voldoet moet beroep worden gedaan op één van de uitzonderingsbepalingen van de KRW.

Dit hoofdstuk geeft aan op welke uitzonderingsbepalingen een beroep wordt gedaan en wat daarbij de motivering is.

Fasering van doelbereik (Art. 4.4)

Indien de toestand niet voldoet aan de goede toestand, maar de verwachting is dat deze op termijn wel wordt bereikt kan een beroep worden gedaan op art 4.4 van de KRW.

Motivering	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal, Prioritaire stoffen - ubiquitair, Specifieke verontreinigende stoffen
Onevenredig kostbaar	Algemene fysisch-chemische parameters, fosfor totaal
Technisch onhaalbaar	Ecologie toestand of potentieel, fosfor totaal, Macrofauna-kwaliteit, Overige waterflora-kwaliteit, Prioritaire stoffen - ubiquitair, Specifieke verontreinigende stoffen, Vis-kwaliteit, zuurstof

Motivering per motiveringsgrond:

Natuurlijke omstandigheden

De voorraad nutriënten in de bodem is dusdanig dat de concentraties nog langere tijd boven de gestelde doelen blijven (Groenendijk et al, 2016. Landbouw en de KRW-opgave voor nutriënten in regionale wateren).

Imidacloprid is vrijwel niet meer toegelaten waarmee normoverschrijdingen in de toekomst waarschijnlijk niet meer voorkomen.

Voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen lopen concentraties terug door maatregelen, maar dit verloopt te langzaam voor doelbereik.

Onevenredig kostbaar

Naast het generieke beleid voor nutriënten vanuit de landbouw zijn aanvullende maatregelen nodig voor doelbereik. Verdergaande maatregelen worden op vrijwillige basis of bij aanvullende financiële ondersteuning genomen. Hierbij spelen financieel-economische overwegingen een rol.

Naast het voldoen aan de standaard lozingseisen van het Activiteitenbesluit leek verdere aanpak van zuiveringsinstallaties onevenredig kostbaar in relatie met de tariefsontwikkeling van de zuiveringsheffing. Door de regionale analyse stoffen (Kruitwagen et al., 2018. Regionale analyse – onderdeel stoffen) zijn de baten van aanvullende zuivering duidelijker geworden en maatregelen opgenomen voor de komende planperiode.

Technisch onhaalbaar

Omvang en dynamiek van de overschrijding van ammonium nog niet voldoende in beeld (zie stoffiche), waardoor het lastig blijft hiervoor afdoende maatregelen te formuleren.

Voor Ag, Ba, Co en Se is het inzicht in de bronnen van de emissies nog onvolledig (zie stoffiches), met name het inzicht in de uit- en afspoeling van gronden ontbreekt.

Het is niet mogelijk maatregelen te nemen voor onregelmatig voorkomende overschrijdingen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, zoals dimethenamide-P. Via het meetnet gewasbescherming (zie bestrijdingsmiddelenatlas.nl) wordt geëvalueerd voor welke middelen structurele maatregelen nodig zijn.

Het is onduidelijk of de informatie over emissies van polycyclische aromatische koolwaterstoffen vanuit infrastructuur nog voldoende actueel is, en daarmee ook niet of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Minder strenge doelstellingen (art. 4.5)

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.5 van de KRW m.b.t. minder strenge doelstellingen

Tijdelijke achteruitgang (art. 4.6)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen (art. 4.7 KRW)

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.